

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

ΤΟΥ Κ. ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

ΤΗΣ ΠΕΙΝΑΣ ΤΑ ΦΑΝΤΑΣΜΑΤΑ

(Χριστουγεννιάτικο διήγημα)

Ή φωτιά κοκκινοθόλωσε χαρούμενη, σιγοψήνοντας και ροδίζοντας ένα τρυφέρο χοιρίδιο, τό δόποιο ένας εύζωνος περιέστρεφε στη συύθλα. Ζεσταμένο, μισοψημένο, τό χοιρίδιο, όχνιστο, έτοιμο σχεδόν, έσταζε τό λίπος του απάλω στην άνθρακια και σέ κάρδε σταλαξία στηνώντανε, σάν νό πηδούσε άπο τή φωτιά ένας καπνός γαλαζωπός, μιά κνίσσα πουύ άγκαλιζε γιά μιά στιγμή τόν εύζωνο, σαν νά τόν φιλούσε, και χανόταν, άπαντα, ψηλά πρός τό στέρεωμα.

—Κάστανου έγινε τόν ςέρμου! διαλογίζόταν δέ εύζωνος, τοιμώντας τά λίγη έρφουμένη πέτσα και τραγανίζοντας την ή θύγαζοντας τά γλυκάδια τόλαιμου και γλύφοντας τά δάχτυλά του...

—Γαλατάκι είνι τά άφοιτιμου!... Ό Ταϊρονίκος δέ επίλογιας και διοικητής τού αποσπάσματος, αποφασίσας νά περάση τίς γιορτές τών Χριστουγέννων στό χοριό, και δεχθείς γιά τήν τιμή αυτή, έκτος τών όλων, και ένα γαλακτερό χοιρίδιο, καλοθρεμένο, παχύ και δλοστρόγυλο, τό παρέδοσε στόν ύποδεκανέα Κουρμένο οειδικό πρότι τά τοιωτά, γιά νά τό ψήση μ' έπιμελεία,

—Σέκενου, τού είπε, Κουρμένε, δτι πρέπ' νά ήσουρτάσουμιν άξιουρπιτάς κι στρατιουτικώς τού Χριστού τή Γέννησι.

—“Ενοια σου, κύρ ίπιλουχά! Ξέρου λώ! “Αν δέν τού κάνου, πού νά τρών ή μάνα κή τού πιδιού νά μή δίν, νά μή μέ λένε, Κουρμένου!...

—Αίντι, γειά σ'! Καὶ ξέρει πραγματικώς. Τό έπλυνε, τό περιποίηθηκε, τό έλεύκανε σαν τήν κόλλα τό χαρτί, τό έθαλε όλατι στό ντουζένι. Βπός λένε και οι πλανδίοι οι μουσικοί, στόν κουρτίζουν τά λασπόντας τους, δναψή τή φωτιά μέ μωραδικά κλαδιά, έθαλε ένα λεμόνι στό δινούχο τό χοιρίδιο στόμα και δράχεις από γχραυγή Θεού, νά τό ψένη στή φωτιά, γυρίζοντας τό άργαδργα, πίνοντας λιγάκι οδζό και δινάλογιζόμενος τά παληά τό χωριό του πρίν νά κληθή στό στρατό, Χριστουγέννωνα... Άλλό τό οδζό, ή κνίσα, οι δινάλογοι ποι πλήν Χριστουγεννιάτικων εύωχιών και ή καμπάνες ποι χτυπῶν χαρούμουνα, άνοιγουν τήν δρέπη, και τό ψητό, π' άρχιζει νά χρυσίζει, προκαλεῖ και έβαζει κάθε εύσυνεδρτον ύποδεκανέα και κάθε άξιον τής δποτήης του εύζωνον, σέ πειρασμούς!...

“Επειτα δέ ύποδεκανέας Κουρμένος είχε και εύθυνας...

«Κί! δέν τού πάτησε δουσι πρέπι στ' άλατ!... Κί! δέν τού πιπέρι δέν ήταν δρκετό!...» Γιά στάσου, σάν νά τό δρπασέν εν ή πύρα τής φωτιάς, έκει στής κοιλιάς τό σχαμνό!...

Κί! έτοιμητούσε από δό δό κι! έτοιμητούσε παρακάτω, κί! έπαιρνε, πότε τά γλυκάδια τού λαυμού, πότε έκολασε δόλκληρο τ' αυτή και πότε τραβούσε από τό μπούτι, τό κρέας όχνιστο και ροδιστο, σάν τριαντάφυλλο!...

—Τώτουν ούτους λύχνων, ού στρατός πρέπει νά τρέφηται καλώς... διδίτι, ίν λυντόν περιπώστ αντίου ‘Ιθνική τιμή κι’ όπλωψις τής Κοινωνίας!... Τού ποώτουν πάντουν, είνι ή τρουρή... Νά παίρνη τούν μιές ο... τού τοιπουράκι σ', νά κάνης τά

Χριστούγεννά σ' σάν Χριστιανός καλός, κή τά λοιπά!... Κί! ού Χριστός πούνε Χριστός, μόλις γιννήθηκι, κί! αυτός, θέλησι νά φάν!... (Κί! έτράθηξε ένα μεζέ άπ' τή πλάτη...) Κή μαζευτήκαν

οι τσουπάνδης κή τά πήγαν γαλατάκι, λίγη γιασούρτι, κανενεφρό, κή ψωχούτιστηκι τού πιδι!... (Καί τράθηξε και τή νεφραμιά δπ' τό ψητό)... Πρώτα ή τρουφή κή έπειτα τά ρούχα.. Πρώτα τού πήγαν νά φάν κή έπειτα ήρθαν οι Μάγοι μιά τά δνδρά!... Τάρουχα δηλαδής, τίς φούντης, τά τσαρούχις, τά κινητά μειντανούγενά και τά λοιπά τής στούλης τά παριόμινα... Γιατί τί νά τά κάνου ήγα τά ρούχα, θάντι ή κοιλιά ωργηγούρις δέιειαν σάν ναργιλές... (Καί τράθηξε και τό πλευρό)... Γιά τούτο κή τού Κράτους, προυνουει!... Χριστούγινα; ού λέει!... Νά φαν οί ανδρις κατά κόρουν, ού ένδουρους στρατος νά έμπληθη!... (Καί τράθηξε και τήν δάλη πλάτη)... Γιά τούτου κή ού θώρ, πούνε θώρ, πρότα έπειτε τούς τσουπαρέους στού δχούρι, μιά τά φαΐτα, νά ψωχουπάστη τό νευργέντινον κή έπειτα τά μπιγλικπίδια, μη τόν μάγους... (Καί τράθηξε και τό δάλο μπούτη από τό χοιρίδιο)... Διά τούτου πρέπ' νά δοξάζουμιν τούν Κύριουν διότι έν σουφά έποιησεν τά πάντα, δάλλα κή κείνου τού αυτάκι, καθώς έρησημένη, είνε μιές σάν τού λουκουμι!..

—Κύρ ίπιλουχία! Κύρ ίπιλουχία!

—Γ' είν ούρέ;

—Ού Κουρμένους τώφας οδλου τό γουρνόπουλο!

“Ηταν δέ εύζωνος Ξηροπετσᾶς, δέ δόποις κάμνοντας μιά θόλη, από τό υπόδεκανέα Κουρμένο, ψωθισμένον άκομα σέ σκέψεις ηπικαρεώς, θεολογικές, διαποτολογικές και μεταφορικές, νά γυρή ήσση άπολεν τό σουθλι τή φωτιά κι' έτρεπε, άγγελος κακού, νά άναγκη είλη στόν έπιλοχια τό δέλεθρο και θλιβερό συμβάν!.

Ο έπιλοχια, τέχαρμονες, σφιγμένος, μέ λιπαρόνευ καί στριμένο τό μουστάκι, σάν σουθλι, μέ τό καινούργιο φέσι και χιονάτη τή φουστανέλα και τά φαρδομάνικα, τίς κάλτσες του σφιχτές, χυτές μάπω στής εύγραμμές του γάμπες, τά «κουμίλια λάμπουντα» και τίς φούντες τών τσαρουχιών στρογγυλές σαν τήπι. καθότανε στό «αφενέιο και δημητρούρος, πίνονται οδζό και τρώγονται ψητά λουκάνικο γιά δρέπη!»

—Πού λέτε, ούρέ, ούρέ, στρατός είνε τού πουλιτεύματος ή ζάσις!... Κοινουνά κή Πουλιτεία δέν ήμπουνονειτά δάνειν τού στρατού!... Διά τούτου, ούτη ή μεριμνά κή τό σουργή τό Κράτους άπιρστασίας πρέπ' νά στραφή πρός τού στρατόν, και νά ένισχυση τούν στιλέχων τού ήθικόν!.. “Ελα δώ, ίσι ίπιλουχία Ταϊρονίκου, νά μή πή!... Εγγίση τρία χρόνια ίπιλουχίας!... Αδικείται!... Πάρε ένα γαλαζωπάνικι τά Χριστούγινα γιά μπου-

—Ούρε, τί λές, ούρε Εηρουπιταί!...

—Βέβαια, είπε κι' δ πρόδρος

—Ενοια σ', κύρ ίπιλουχία! Τού κάνουν λγώ πού νά τρών ή μάνας και τού πιδιού νά μή δίν, νά μή ή λένε Κουρμένου!...

Διά νά δημιουργηθή σεράτος δινάριος τής εθνικής μποστολής του!...

—Ούρε, τί λές, ούρε Εηρουπιταί!...

να μά!... Ήρθαν τά δόλα τά Χριστούγεννα; "Άλλους ένας προσθέασμός!... Κή τότι θά δή κ' ή Πατρίς στρατό, μιλάκιασιν ήθικόν, κή δχι από δάνδρις παραπονούμενος δη έχουν ίγκατα λειφθή!... Τί πιρμένεις από στρατού κι από δάνδρις άπουγουστιώμενος κή ταλαιπωμένος!... Τί πιρμένεις από στιλέγη άνευ ήθικού, ένεκα κ' άδικια!... Στρατός θα πή, ούρε, προυθίσασμοι ραγδαίοι κή τρουφού καλή!.. Δέν είνι έτσι, Πάρδιρι!..

"Ετοι θα είνε, κύρ όπλουχία, όφος έσο δη λέσι!.. Τρουφού!.. Δώσι στον στρατό Ιλεκτρή τρουφή κ' άφορσέ τους Επίτεια νά γυνήγη τούς Τούρκους!.. Νηστικό άρκοδι δέ δυρεύτ!..

Άρτη τή στιγμή έφτασε λαχανιάζοντας κ' δη Ξηροπετσᾶς.

"Ού Κουριμένους τώρα ούλου τού γουρνότλου φώναξε. Ο επιλοχίας τινάρητης, σάν κρατήρας ήφαστεύου, κατακόκκινος σάν το φέοι του από το θυμό καὶ με δανειζόμενες τις φούντες, τις φουστανέλλες καὶ τά μανικιά του.

"Ούρε τί λές, ούρε Ζηροπιτσιά! Μιταθουλή, ούρε κή γρήγορα ιπή τότ!

"Οταν συνήλθεν δύο ποδεκανέας Κουρμένος, δητ' τά δνειρά καὶ τίς σκένεις τίς στρατολογίκες καὶ φιλοσοφίκες, ήταν δέλμενος καὶ στημένος σε μάγ γωνιά ἔκει τού δασιάμυτος!..

Στον τόπο τού ἐγκλήματος δέν ύπηρχαν πλέον παρά κή ούδιτσα δέλειαν, μέλιπορά δάκόμα τά δην τού ψητού, τήν δποία ἐπήρη γιά νά τήν... γάληψη δη Ξηροπετσᾶς, καὶ κή φωτιά μισθησητη καὶ σταγωμένη, τό μπουκαλάκι τού ούζου δέλειασι καὶ τά τρυφερά τού γοιρδίου κοκκαλάκια σκορπιόμενα από δώ κ' απ' ἔκει!..

"Ούριστι τώρα, είπεν δη έπιλοχίας δη πογοητευμένος, μή τοιστους δάνδρους, νά συντάχης ίπμαχουν στρατόν, δητάσιουν τής δοδής τής πατρίδους κή τής δηπουστούλης τ'!..

"Δέν πειράζει, κύρ όπλουχία, προσθετούν δη Πάρεδρος. Τό χωριδ δέν θά οδης δήφητης ηπικούσι!.. Συχώρεσε τον τέτοια μέρα πονει!.. Τόν είχε ξενητικώνως ή σαρακούστη!..

"Αδύνατουν!.. Πρέπ' νά τιμουρηθή αδητηρός κή παραδειγματικῶς, χάριν τής πειθαρχίας τού επιτεύματου!..

Και τόν έτιμωρησος ή έξη ήμερων κράτησιν καὶ κατασχακαστικής... νητεί α, μέχρι τής παραμονής τής Πρωτοχρονιάς, δηπότε δίδοντας χάριτες σ' δόλ το στρατό καις "φέλεντα αι άμαρτιαι".

Η γιορτές τών Χριστούγεννων έπέρασσαν με χάρα καὶ εύτυχια στο χωριό. Οι χωρικοί προσεκώπων «διτή έκστασης δάνδαντο» στο απόστασμα. Και ἔγειμισεν δημερές δητίσιας από της δηποτίας καὶ λειχούδινες. Και μόνον δη Κουρμένος, δη απίστιος δήλης απής τής δηποτίας καὶ πεινασμένος σε μάγ γωνιά, ήσκακολουθούσαν νά μένη δεμένος καὶ λειχούδινες. Και τόποι καὶ τήρητας από τό περιώδη τό δρέδου! Τήν άλλη δύμας ήμερα πείνασε σε μάγ γωνιά.

Τήν πρώτη τήν ήμέρα, χορτάστης από τό χοριδίο, δέν στενοχωρίθηκε δη τού τιμωρημένος καὶ πολύ. "Εκοιμηθήκε από τό περιώδη τό δρέδου! Τήν άλλη δύμας ήμερα πείνασε σε μάγ γωνιά. Στεφάνου τή γιορτή, παρά δήλην νά λευσσήν. Η μυρωδιές τών μεζέδων, τών λουκάνικων καὶ τών δηλωνίων, δηλωνίων, τά ψητά, τά γλυκά, τά φρούτα, τά κρασιά, τό μασούλισμα τών «ευανθέλφων» και τών γλωσσιδών των τόπολαντικού πλατάγιου, δλα αστά ασένωνε τό μαρτύριο τού ύποδεκανέως. Και οι σκύλοι δάκόμα, δη έξω από τήν πόρτα, εδώχωντο τραγουάνζοντας τά κόκκαλα που τούς ρίχνανε οι εύζωνοι καὶ μόνον έκεινος ήταν ηπικός, δεμένος, λυπημένος, τήν μεγάλην έκεινην ήμέρα τού Χριστού!..

Γιά νά τόν έρεβήσουν μάλιστα περισσότερο, ψήναν τά σηκοτάκια, τούς νεφρούς καὶ τά σουδάκια πμροστά ση μόνη του. "Ημαρτουν, κύρ ιπλουχία!

Και τόν περάζαν γιά νά μεγαλώνουν τά βάσανά του και τόν πόνο του.

— Θέλ' ούρε Κουριμένε, λίγο γλυκαδάκι!

— Ίγνα ξέρα, τί θέλ' ούρ Κουριμένους! Θέλει λίγη νεφραμιά, ού κακωμοίρι!

— Αμάν! κύρ ιπλουχία!

— Ε' ρέ! Τούτου του μιδούλι είνι θίσι!

Και γέμιζε τό στόμα του, από κρουστό, δροσερό, καὶ χρυσιτζόν δη έπιλοχίας κραυσθαλάχανο, σάν γιά νά τό καθαρίση πρός στιγμήν και νά δη-

χίση καὶ πάλιν τήν κρεωφαγία!...

— Αμάν!

— "Αορούστους θά είν' ούρ Κουριμένως, έλεγεν δη έπιλοχίας, άκουγοντας τού πεισμένου εύζωνου τούς δηναστεναγμάτως. Θά παράφαγι αυτές τίς μέρις, φάνεται!.. Θά παράφαγι κή θά κακουστουμάχιασι!.. Νά τούν στειλούμι άμεσους στού γιατρό νά τού δώσι λάδι!..

— Αμάν!

— "Τόρα έρές κή λές άμαν! Είδες τί πά νά πή, ίένας νά τρόψε κ' οι άλλοι νά είν, ηπικοί!.. Καλά έφατις ίσι τή γουρνουπλίδα!.. Κάτσι τώρα νά φάμι κή ήμεις!..

— Ο Κουριμένους τάθεις δηλά γύρα του, νά γυρίζουνε γυροβούλια.. Μιά σκοτδινάσις τόν έπιανε.. Τού φαινότας πώς θά λιποθιμήσῃ!..

Και δη Ήρώδης νά ήταν δη θηριώδης, τέτοια Χριστούγεννα μαρτυρικά, δέν θά τόν αφίνανε νά κάνη!..

— "Ολοι έκει μέσα έτρωγαν, δλοι κατάπιναν διακοπή, κρέστα, μεζέδες καὶ τυριά, γιασούρτια, γλυκά, φρούτα, μηλά, ποτοκάλια, μπακλαβάδες, σουπλιάδες, κιομπάτια με ρήγινα και σ' δάλαι παπιμένα, πίνανε κρασιά, τουργγή ζαν τα ποτήρια τους και ηγύνοντουσαν δη ένας τού άλλου:

— Κατ' ου το χρόνου!

— Κύρ ιπλουχία καὶ σ' δηνάτερα...

Ζαλίστηκε δη Κουριμένος. Νόμισε πώς τό μασλό του σάλεψε... Τά μάτια του δάρχισαν νά θέλουνε φαντάσματα!.. "Όλας έκει γύρα του, πήραν πειά μορφή φαγωσίμων καὶ δηπότασι δρεπτικούν.. Τά φέσια τών εύζωνων, πού κοκκινίζαν, τού φανιόντωναν σάν φωτιές, τόπει μετανιώνεις, τόπας έδεμάτας, πού φέριναν οι χωριτές, και δηι δέκει μέσα στό κατάλυμα, τά δημυχα, σανίδια, τραπέζια, καρέκλες, δοκάρια, μπουκάλες, κανάτες, μαστραπάδες, δοκάρια, κρεμάστρες δοχειά τού τυριού, ίματές καὶ σακκίδια, πού ήσαν στό τοίχο κρεμασμένα, γιαλιού, κουσέρτες καὶ ταραρούχια, έπήρανε τών φαγωσίμων τή μορφή καὶ έστρωθιλίστο τριγύρω του, σ' ένα στρεβιλισμό ζαλιστικόν, σάν νά τόν προκαλούσαν νά διαλέξη, σάν νά ποιάζανε μαζύ του. "Εργδυτουσαν, φέγυανε, τόν άγγιαν καὶ μιδιας δπλώνει τά χέρια του χανούντουσαν!

Κι έκεινος, σάν πινγμένος πού ζητάει σωτηρία, απλώνε τά χέρια του κάτι από τής παναμένης φαντασίας του τά πλανερά αυτά δράματα νά δηράξη, γιά νά καταπλήξη τό σοματικού τού μεγάλο θάσαν...

Τέλος, κάτι άρπαξε καὶ έθυγάλε μιθριαμβευτική κραυγή.

Και δλοι τότε γυρίσανε καὶ τόν είδαν έκπληκτοι νά δηράξη τής καπότας του τό χοντρό μανικοκάπι καὶ νά τό μασάν σαν τρελλός, φωνάζοντας:

— Κή τού χρόνου, κύρ ιπλουχία, νά μάς δέιιώση ού θιός... κή καλή προυαγωγή!...

ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ

ΣΟΦΑ ΛΟΓΙΑ

ΜΕΓΑΛΩΝ ΑΝΔΡΩΝ

Κανένα πραγματικά μεγάλο πράγμα δέν γίνεται σε μικρό χρονικό διάστημα. Αύτό είνε νόμος τής φύσεως.

Κουΐντιλιαν ής

Δέν ύπάρχουν δληθινές σκέψεις, χωρις δληθινές δηνάγκες, Βολταΐρος

— Ο φρόνιμος διορθώνει τίς έλλειψεις του, θλέποντας τίς έλλειψεις τών άλλων.

— Οταν πείθη δη χρυσός, ή εύγλωττίας δλοι μαζικά δύναμι. Ο ίδιος

— Ο ισχυρότατος λόγος είνε δη πλούσιστας δλοι. Και δημωι οι δηθρωποι προτιμούν τά πλάγια μονοπάτια από τόν ίουν δρόμους.

Λα & Τσ

—Ψυχοπιστηκε τό ποι δή κή ήμεισα! ...

Κή ένα λεμόνι σπό σπόμα! ...